

Hoekje van de Tema Tieker (14)

Johann Vandenhaute

Het doel van een thematische vereniging is het steunen van leden die hun verzameling willen tonen en eventueel te laten beoordelen door experts, de jury. Maar sinds 2010 dient je waardevolle bezit buiten Europa rond te trekken om op het hoogste niveau nog eens bewonderd te kunnen worden: Melbourne, Japan, Korea, Thailand, Brazilië en andere exotische oorden, om nog maar te zwijgen over het te hoge kadergeld dat je moet ophoesten. We kunnen enkel hopen dat Europa weer een betaalbaar strijdtoneel wordt. Ondertussen kunnen we misschien eens een nieuw thema starten en onder aan de ladder de hele evolutie van een verzameling herbeleven.

Laatste FIP tentoonstelling in Europa

Het is al van oktober 2010 geleden dat op Europese bodem meer bepaald in Lissabon nog een wereldtentoonstelling (FIP) van de filatelie plaats vond, zeg maar de wereldkampioenschappen van postgeschiedenis, traditionele filatelie, thematische filatelie, éénkader, open klasse, maxima filatelie, literatuur en nog meer onderdelen. Voor de jeugd was er een aparte jurering en konden zich verder afzonderlijk bekwamen in al de bovengenoemde klassen. 600 verzamelingen namen toen deel aan deze 10 dagen durende competitieve, goed voor 3000 kaders en dus 48.000 bladen. Alleen al de thematische was goed voor 85 verzamelingen, goed voor 520 kaders zijnde 8320 A4 bladen. Gigantisch. Met volle teugen kon je echt genieten van de Plejaden van thema's, samengesteld en opgebouwd met alle denkbaar, soms waardevol of zeldzaam materiaal. Prachtig! Het zal bij iedereen al duidelijk zijn dat er geen onderwerp of idee bestaat wat niet kan uitgewerkt worden tot een volwaardige thematische verzameling die internationaal kan meedingen naar een hoge waardering.

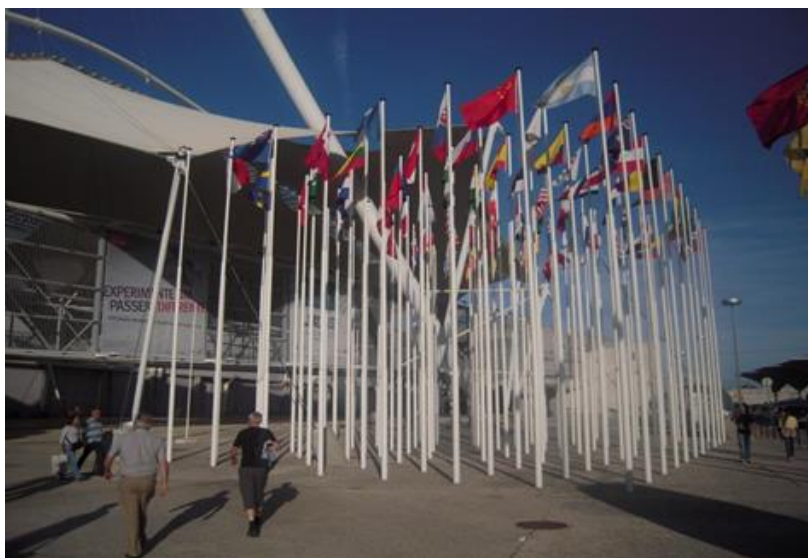
Uw dienaar was niet enkel bezoeker aan deze tentoonstelling maar ook deelnemer, als één van de acht Belgen die slechts toegelaten werden. Zoals steeds op deze toch niet onbelangrijke competitieve was het aanbod van deelnemers groter dan plaatsen. Er waren in totaal niet minder dan 1030 aanvragen. Waarom ik wel geselecteerd werd en niet iemand anders is niet direct uit te maken, maar misschien is het onderwerp "computers" in de thematische klasse bepalend geweest. Wat misschien ook de deelname van mijn collega **Willy Bats**, eveneens thematische deelnemer met zijn verzameling "autobussen" - ook geen alledaags thema - verklaart. In ieder geval is de deelname een erkenning voor thema's die niet echt traditioneel zijn zoals fauna, flora, organisaties, religie, auto,

scheepvaart, spoorwegen, etc... Minder traditionele thema's vragen meer diepgang en onderzoek om filatelistisch en zeldzaam materiaal samen te brengen in een verstaanbaar en rijk gevuld geheel. Ongeacht de prijs die ervoor moet betaald worden, moeten de postale stukken bestaan, gevonden en aangeschaft kunnen worden. Je moet ook vooral over een dosis geduld en doorzetting beschikken om soms in mindere perioden van succes te volharden in wat je geloofd. En dat geldt trouwens voor iedereen die deelnam in Lissabon, al deze verzamelaars zijn 10, 20, 30 en meer jaren bezig met het uitbouwen van hun verzameling tot een top verzameling. Want dat is de enige juiste samenvatting van 10 dagen wereldtentoonstelling; er waren honderden top verzamelingen uit alle uithoeken van de wereld te bewonderen. Het galmde dan ook van groot goud, goud en groot vermeille in alle klassen van de filatelie. Vele bezoekers die ik had gesproken beaamde dat het niveau heel hoog was. Geen gemakkelijke klus voor de jury om hier onderscheid te maken tussen buitengewoon goed, zeer goed, heel goed en goed. Als ik dan vernam hoeveel tijd men maar had om een verzameling te jureren, zou ik eerder geneigd zijn te zeggen dat de jury een wereldkampioenschap in snel jureren heeft gehouden. De regel in de thematische filatelie was 10 minuten per verzameling, elk team (er waren er drie) kreeg 27 verzamelingen op hun bord. En nadien werden een tiental verzamelingen gemeenschappelijk beoordeeld om zo de punten op elkaar af te stemmen. Een paar verzamelingen dat op de wip zaten tussen groot goud en goud of groot vermeille en goud werden dan nogmaals in detail bekeken om het broodnodige punt te verschaffen. Dit alles is dus op een paar dagen afgehandeld. Omdat het palmares dan naar de drukker kan om de resultaten zonder fouten nog mee te geven als de nationale commissarissen hun koffers pakken.

Het hoeft geen uitleg dat een sterke organisatie een must is. En Lissabon 2010 toonde dat aan. Een zeer lijvige en kleurrijke catalogo met niet alleen een lijst van jury, commissarissen en deelnemers, maar ook een

“ Zulke grote post-zegelfeesten zou elke filatelist eens moeten bezoeken. ”

prachtig naslagwerk over de Portugese filatelie in al zijn aspecten. Een aanrader, niet tegenstaande de prijs van 25 euro. Gelukkig was ik deelnemer.

De prachtige locatie in de voormalige expo gebouwen van Lisbon World Expo 1998, hadden niet beter kunnen gekozen worden, maar de invulling had rationeler gekund. Wat licht tegenviel was het magere aanbod van standhouders; post administraties en handelaren. Wat de opkomst betreft vermoed ik dat men op meer had gehoopt, echter de locatie was zo groot dat een goed overzicht haast onmogelijk was. In ieder geval heb ik er toch vele Belgen kunnen begroeten, en het waren niet allemaal commissarissen of deelnemers. Zeker was er het aantrekkelijke idee om het culturele aanbod van Lissabon aan de hobby te koppelen die verzamelaars in het vliegtuig deed springen en de

expositie en de prachtige stad te bezoeken. Waaraan je kon vaststellen dat Portugal de ontdekkers waren van een groot deel van Afrika en de weg naar India en Zuid-Amerika. Enkel hun recent verleden met militaire staatsgreep, dictatuur en revoluties geven soms een beangstigd gevoel als je hun musea hierover bezoekt. Tijdens de tentoonstellingsdagen was het de 100ste verjaardag van hun 1^e revolutie in 1910. Er was veel aandacht hiervoor.

Conclusie: Zulke grote postzegelfeesten zou elke filatelist eens moeten bezoeken. Niet alleen kan je dan genieten van het ruime aanbod van top verzamelingen, maar er is ook een belangrijke sociaal cultureel luik, waar je met gelijk gezinde filatelisten samen je kan laten onderdompelen in de plaatselijke cultuur, en dan natuurlijk onze filatelistische informatie uitwisselen.(66)

Men danst ze of men danst ze niet

De klassieke wals, de zwoele tango, de wilde rock 'n roll, de exotische lambada; men danst ze of men danst ze niet. Ook de filatelie heeft zo haar varianten, die naargelang het temperament van de verzamelaar, uitgewerkt worden.

Een verzamelaar modern België is meestal – en spijtig genoeg – niet geïnteresseerd in een studie van klassieke zegels en/of postgeschiedenis. De volgelingen van deze laatstgenoemde disciplines hebben dan weinig of geen interesse voor thematische verzamelingen. En gelukkig maar dat er verschillende interesses zijn.

Er zijn niet veel verenigingen gegeven die regelmatig schuchtere pogingen ondernemen om de verschillende takken van de filatelie in het licht te stellen en zo de drempel proberen te verlagen. Het is voor de initiatiefnemers moeilijk te begrijpen dat verzamelaars zo weinig interesse betonen voor andere vormen van filatelie dan diegene die zij zelf beoefenen.

De actieve kerngroepen van onze vereniging Themaphila hebben tot gemeenschappelijk doel de thematische filatelie te propageren, het is de leidraad tijdens onze vergaderingen. Soms komen ook andere takken van de filatelie aanbod omdat die kennis soms van pas komt in onze klasse. Bedoeling is de algemene filatelistische kennis te verhogen – zonder echt in de specialisatie te willen treden - en onze leden aan te zetten (waarom niet?) tot het leren kennen van een andere filatelie. Wordt er soms niet gezegd dat Thematische klasse de tienkamp is van de filatelie? Wel dan moeten we alle klassen bestuderen en onder de knie krijgen.

De vraag kan bij deze gesteld worden of van succes kan gewaagd worden. Als bezige thematieker moeten wij positief antwoorden. Sinds het begin van onze "kruistocht" (Kethofil; Brabantse kerngroep begon ruim 25 jaar terug; nvdr) kunnen we vaststellen dat er verschillende verzamelingen prachtige resultaten hebben behaald, zoals: Orchideeën, Olifanten, Computers, Edelweiss, Mozart, Brussel, Chocolade, Giraffen, Paarden, Volksmuziek, Suiker.

De thematische filatelie blijft in beweging en mag zich verheugen met de toenemende belangstelling. Bij grote filatelistische competities maken de thematische verzamelingen meestal de grootste groep uit. Er zijn aan de thematische filatelie twee aspecten verbonden. Enerzijds het thematische en anderzijds het filatelistische. Het thema dat wordt gekozen is meestal nauw verbonden met het beroep of een veld van interesse. Filatelistisch worden vrijwel geen beperkingen opgelegd, er wordt getracht met behulp van filatelistisch materiaal een verhaal te vertellen of een stelling te verdedigen. Het biedt de verzamelaar de mogelijkheid zijn persoonlijke denkbeelden en ideeën naar voren te brengen..

De actieve kerngroepen gebruiken alle moderne communicatie mediums. De laatste jaren is er per werkjaar een agenda die wordt gepubliceerd in Themaphila. Een agenda opgebouwd door inbreng van onze leden.

“ Een éénblad is eens zien of het eerste blad dat je klaar maakte van je thema goed zit. ”

Ken je dat “een trailer van een film” of de “30sec van een nieuwe hit”? Een snelle inkijk van een film of liedje. Zo kan je het nieuwe initiatief “éénblad” (1 of 2 bladen A4 of 1 blad A3) dat ontstond in de schoot van Ke.The.Fil ook bekijken. De beginnende thematische verzamelaar die eens het tipje van de thematische sluier komt oplichten. Die eens wil zien of hij zijn eerste blad dat hij klaar maakte over zijn thema goed zit. Of als hij er nog zo'n 16 bladen maakt dan een eerste “éénkader” kan maken. En ja hoor, bij de eerste editie namen zo'n 28 leden (waarvan 17 starters en daarvan 3 jeugd leden) deel, goed voor samen 48 verzamelingen. Deze verzamelaars wilden hun eerste probeersels eens tonen om te zien of ze goed begonnen waren, en gelijk hadden ze. Want stel

maar eens dat je eerste verzameling van 16 of 48 bladen toch niet helemaal juist zit, dan is het toch zonde van al het werk, en misschien ook geen opsteker om te herbeginnen. Nu kan de verzamelaar nog bijsturen en bijgestuurd worden. En zeg nu zelf... Is een volwaardige thematische verzameling van 80 of 128 bladen geen 80 of 128 keren een éénblad? Uit die 28 leden hebben een paar leden de microbe te pakken en hebben zij op een regionale tentoonstelling hun eerste strepen verdiend. Ondertussen was er een tweede editie die een even groot succes was en we zoeken een nieuwe gelegenheid om het nogmaals te organiseren. (67)

Het verhaal van het boek

Vellen papier of perkament, bedrukt of met de hand geschreven, samengebonden tot een band, bestemd ter verbreiding van de lectuur. De geschiedenis van het boek beslaat een periode van ruim 5000 jaar, het grootste deel hiervan is de geschiedenis van het met de hand geschreven boek.

Het boek deed ca. 3000 v.C. zijn intrede in de geschiedenis in de vorm van een papyrusrol. In dezelfde tijd, dat in de Nijlvallei het papyrusblad ontstond, kwam in het Oosten een andere beschaving tot bloei: de Chinese. In China werd in die tijd boombast en later zijde als schrijfmateriaal gebruikt. Ook de kleitafels van de Assyriërs waren voorlopers van het geschreven boek. In de tweede eeuw v.C. werd het perkament ontdekt en algemeen gebruikt tot de 13de eeuw, toen werd het door het papier, een Chinese ontdekking, verdrongen.

De overgang van het gebruikte materiaal, van papyrus naar perkament, valt samen met een verandering in de vorm van het boek: de rol werd vervangen door de codex. De perkamenten bladen werden dubbel gevouwen, vier ervan werden in elkaar geschoven en zo verenigd tot katernen die op hun beurt werden samengevoegd tot een codex. Nu nog binden en aan een band bevestigen en het boek is geboren.

Het geschreven boek: Op aandringen van de grote ordestichters, vooral Benedictus, wijdden de monniken zich aan het samenstellen van boeken. Zij hielden zich bezig met het overschrijven, verluchten en binden van de werken van klassieke auteurs en kerkvaders. Tot in de 11de eeuw werd het boek bijna uitsluitend in kloosters vervaardigd.

Met het ontstaan van de universiteiten veranderde de smaak en de opzet. De verbreiding van de wetenschappen zette aan tot lezen. Er ontstonden door leken beheerde werkplaatsen waar boeken geschreven en vervaardigd werden.

“Elk thema kan uitgewerkt worden naar ieder zijn interesse en/of zichtpunt.”

Het gedrukte boek: De boekdrukkunst startte met boeken in houtsnede, de blokboeken, waarbij gehele teksten en figuren in reliëf worden uitgesneden. De grote ontwikkeling van de boekdrukkunst begon met de toepassing van losse metalen lettertypen, rond 1440 door Gutenberg in Mainz uitgevonden. Het boek was niet langer meer een voorrecht voor de hoge stand, maar ook voor de begoede burger; later zelf voor de man van de straat. De ontwikkeling van de fotografische technieken, gepaste papiersoorten, de ontwikkeling van de

zetmachine en van de offset en rotatiedruk hadden allen gevolgen voor de verschijningsvorm van het boek zoals we het nu kennen.

Het verhaal van het boek is een geschiedenis van 5000 jaar. De laatste 500 jaar heeft het gedrukte boek, als drager van een boodschap, een zeer belangrijke rol gespeeld. Hoe zou de wereld er uit zien zonder boek?

Het boek als thematische verzameling behandelt het boek als boek; hoe het tot stand komt en wat het eindresultaat is.

Het thema behandelt dus niet de inhoud en de auteurs.

Het hiernavolgende plan is een voorbeeld, een voorstel ten behoeve van de geïnteresseerde verzamelaars. Varianten zijn steeds mogelijk.

Het verhaal van het boek

1. Voorlopers van het boek
  - 1.1 papyrusrol
  - 1.2 kleitabletten
  - 1.3 boomschors
  - 1.4 zijde
2. Het geschreven boek
  - 2.1 basismateriaal: het perkament
  - 2.2 codex
  - 2.3 latere evolutie: het papier
  - 2.4 uitvoering
    - 2.4.1 het schrijven
    - 2.4.2 het versieren
    - 2.4.3 het binden
3. Het gedrukte boek

- 3.1 de boekdrukkunst
  - 3.1.1 het blokboek
  - 3.1.2 losse letters
  - 3.1.3 evolutie
- 3.2 het boekbinden
  - 3.2.1 als kunstambacht
  - 3.2.2 industrieel
4. de drukkerij
  - 4.1 technieken
5. de verspreiding van boeken
  - 5.1 de uitgeverij
  - 5.2 de boekhandels
  - 5.3 de boekenclubs
  - 5.4 de promotie
  - 5.5 de bibliotheek

Een hoofdstuk kan ook handelen over juridische aspecten in de boekenwereld als daar zijn: censuur, index, enz. Vele varianten kunnen uitgewerkt worden naar ieder zijn interesse en zichtpunt. Filatelistisch materiaal is ten overvloede beschikbaar om dit boeiende thema te behandelen.(68)

We reizen om te leren

Wie kent niet de leuze “we reizen om te leren”. Reizen we niet om te leren, dan reizen we om eens iets anders te zien, eens weg te zijn, ons zinnen te verzetten, de sleur te doorbreken, voor het plezier. Het kan ook je filatelistische kennis verrijken en ongekende wegen tonen.

Als competitief verzamelaar in België die internationale stappen zet en daar enig succes kent, kan je niet meer deelnemen aan nationale competitieve tentoonstellingen. Gelukkig hebben niet alle landen dezelfde strenge reglementering en zo zwierf T.T. uit naar een onooglijk klein stadje in Zweden, **Skillingaryd**, waar in 2011 een Zweedse Nationale competitieve plaatsvond. Het was niet meteen het mooiste plekje op aarde. Maar de staalblauwe hemel en de eerste zon maakte veel goed. Een lange reis bracht ons in oorden waar het Zweeds er soms de enige voertaal was. Alvast een verrassing, want vele Zweden zijn meestal perfect tweetalig.

Sinds enkele jaren is het gebruikelijk dat de Zweedse landsbond een land uitnodigt om mee deel te nemen aan hun nationale competitieve. In 2011 was België te gast. Verschillende Belgische deelnemers konden hun verzameling meten met hun Zweedse collega's in alle disciplines en we kunnen gerust stellen dat het 15 maal kleinere België (maar haast 2 miljoen inwoners meer als Zweden) duidelijk de betere waren in de thematische klasse en in de andere klassen konden we goed ons mannetje staan.

Het uitnodigen van andere landen kaderde in de gedachte om aan hun deelnemers en bezoekers de gelegenheid te geven om andere verzamelingen en postaal materiaal te kunnen bewonderen in hun eigen omgeving. Slechts een klein percentage van alle verzamelaars verplaatst zich in hun eigen land om tentoonstellingen en/of beurzen te bezoeken, een nog kleinere groep reist naar het buitenland. Daarom is dit initiatief bewonderenswaardig en vernieuwend van de Zweedse Landsbond. België experimenteerde in BruPhila 1999 te Brussel eveneens met het uitnodigen van andere landen. Toen was het Duitsland, Nederland en Frankrijk. Ook bij de tentoonstelling Belgica 2006 werd een Junex (Jeugd tentoonstelling) georganiseerd, wat op veel response en bijval kon rekenen. Het bleef echter bij deze initiatieven, het is geen vaste rubriek geworden bij alle Belgische tentoonstellingen. Het is misschien meer vanzelfsprekend voor grotere landen, gezien de verblijf- en transportkosten voor jury en commissarissen toch ongeveer dezelfde zijn ivm hun buitenlandse collega's.

“We reizen om te leren, onze filatelistische kennis vaart er wel mee”

Het bezoeken van tentoonstellingen zowel in België als in het buitenland zijn zeer leerrijk op vele vlakken, en zou door iedere filatelist, die naam waardig, moeten bezocht worden. Laat me een aantal pluspunten opsommen:

- Je leert hoe andere verzamelaars/landen tentoonstellen.
- Hoe andere landen thematisch (ook voor andere disciplines) verzamelen.
- Welk lokaal postaal materiaal in jouw interesse vlak bestaat.
- Sociaal aspect; van materiaal en gedachteswisseling met je collega filatelist.

In Skillingaryd waren er verzamelingen en handelaren voldoende om alles op een rustige manier te kunnen bekijken. Enkel hadden er wat meer thematische handelaars mogen uitgenodigd worden, of althans hun thematisch geordend materiaal bij hebben.

De resultaten die er niet meer zoveel toedoen, werden in 2011 in dit tijdschrift en BelgaPhil gepubliceerd en algemeen kunnen we nog melden dat de Belgen het prima deden in de thematische discipline. De eerste vier plaatsen voor de Belgen op zes deelnemers (Nederlandse schaatstoestanden). In de andere disciplines was meer tegenstand voor de Belgen, maar ook daar werden prima resultaten behaald. In Zweden heeft men reeds jaren veel deelnemers in de Open Klasse. Zweden speelt hier al jaren een voortrekkers rol. Dat zag je dan ook aan de verzamelingen.

Na drie dagen Zweden en een dagje bruisend en zonnig Kopenhagen op de terugweg was T.T. moe maar tevreden teruggekeerd naar ons toen nog regeringloos en bijna gesplit landje en waar je op de autosnelweg het hoorde en voelde weer thuis te komen.

Voor de volledigheid melde T.T. toen ook nog een bezoekje aan een regionale tentoonstelling van Grote Brogel (2 april 2011; nvdr). Zoveel dichterbij huis en je hoeft er niet zoveel CO2 voor te produceren om mooie (beginnende) verzamelingen te kunnen bekijken. Het viel op dat éénkader verzamelingen duidelijk in de lift zaten. Maar het contrast op vlak van het resultaat was soms groot in de thematische discipline en is het duidelijk dat een kerngroep, zoals Ke.The.Fil of Themafila Wetteren geen noodzakelijk kwaad is, maar

een zegen voor de thematische verzamelaar die informatie wil sprokkelen om zo een goede verzameling op wil bouwen en bovenal, die stand houdt op een competitieve tentoonstelling. (65)

Pasen

Zou het mogelijk zijn dat een thematische verzamelaar geïnspireerd geraakt bij het zien van een ander tentoongestelde verzameling? In ons land worden jaarlijks tentoonstellingen georganiseerd en soms raakt T.T. wel bekoord door andere hun verzameling. Maar wie raakt niet bekoord bij verzamelingen als Art Nouveaux, Praag, bier of wijn vooral als je een liefhebber van bent van het onderwerp. Het kriebelt dan wel om zelf nog eens aan de slag te gaan. De verwondering welk beeldmateriaal er toch allemaal bestaat voor om het even welk thema is een cliché in de thematische wereld.

Godsdienstige thema's trek ondergetekende minder aan, nochtans is de christelijke godsdienst een bron van inspiratie van vele thema's. Toch worden er maar twee ten volle benut: het Kerstgebeuren en Onze Lieve Vrouw. Het leven van Jezus als thema komt minder voor, nochtans is het steeds te vinden in alle christelijke thema's en ook in veel oud geschiedkundige verzamelingen. Neem nu als voorbeeld Pasen, het heeft enkel betrekking tot de laatste dagen van Jezus en alle herdenkingen die daar mee gepaard gaan. Maar er kan meer over verteld worden.

Het paasfeest is een joods feest, dat door de Christenen met een eigen inhoud werd gevuld vanaf de 2de eeuw. De oudste christelijke gedenkdagen, zondag en Pasen stemmen op de werkindeling van het jaar, dus op de maankalender.

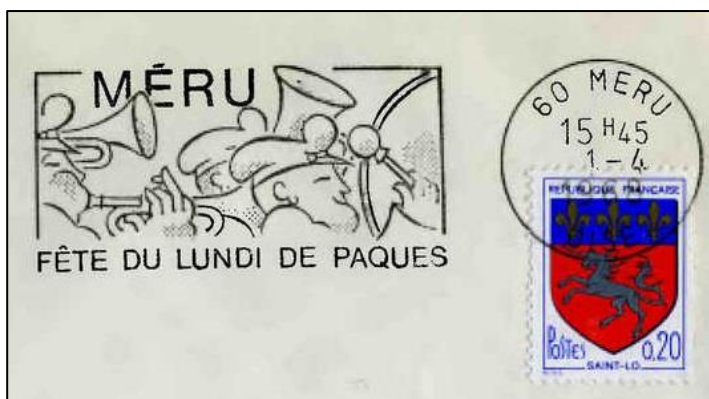
Het joodse paasfeest (Pesach – doorgang) houdt verband met het Bijbelse verhaal van de bevrijding van de Israëlieten uit Egypte. Zoals "Exodus" bleven alleen de Joden, die de deurstijlen van hun huizen gemerkt hadden met het bloed van een lam. Na deze plaag, de tiende in de reeks, liet de Farao de Israëlieten gaan. Het Pesach was voor de Joden de aanleiding tot een jaarlijkse pelgrimstocht naar de tempel van Jerusalem. Na de ondergang van de tempel werd het feest verlegd naar een huiselijke godsdienstbeoefening. De voorschriften die in acht moeten genomen worden zijn te vinden in de Thora.

Het christelijke paasfeest: Na Christus' dood werd het feest overgenomen door de Christenen. Voor hen is Pasen de dag van de geestelijke verlossing en bevrijding, van de overwinning van het leven op de dood, van de genade op de zonde. Goede Vrijdag en Pasen zijn één mysterie: dood en leven van Gods Zoon, Jezus van Nazareth. Het paasmysterie met deze twee momenten is de grondslag en het wezen van het christelijk geloof. Het christelijke paasfeest valt ongeveer samen met het joodse, omdat Jezus' dood en verrijzenis historisch samenvielen met het joodse Pesach. Jezus was, als iedere Jood, naar Jeruzalem getogen voor het jaarlijkse paasfeest, de dag van de eerste volle maan van de maand Nisan. Het paasverhaal is ons allen zo bekend dat wij er hier niet verder op ingaan.

Bij de paasviering van vóór de kerkvrede van 313 lag de klemtoon op het treuren om de dood van Jezus; dit treuren werd een vastentijd en Pasen was een lijdensherdenking waarin het element van de overwinning niet ontbrak.

Na de kerkvrede van 313 lag de klemtoon op het gebeuren van de laatste dagen van Jezus' leven; en ontstond het "Triduum Sacrum", het pastriduum in 3 dagen: Goede vrijdag, Paaszaterdag als voorbereiding op Paaszondag. In 1955 werd de liturgie van de Goede Week herzien.

De paasgebruiken: Het merendeel van de paastradities kan worden herleid tot oude rituelen van verzoening, verbonden aan het begin van de lente. De voorafgaande vastentijd had een uitdrukkelijk reinigende betekenis verkregen, bv. de paasschoonmaak. Water en vuur, 2 elementen waaraan sinds de oudste tijden een reinigende betekenis wordt toegeschreven, spelen vaak een rol in de paasgebruiken. Sinds vele eeuwen wordt op Paaszaterdag het vuur gewijd. In vele streken ontsteekt men paasvuren op de heuvels rond het dorp om een goede oogst af te smeken.

Van zeer oude heidense gewoonten stamt het eten van eieren die voor het begin van het leven en dus als symbool ervan wordt gezien. Dit laatste gebruik werd overgenomen door de christenen als symbool van de opstanding. Veel later – de eerste helft van de 19de eeuw – en vermoedelijk uit Duitsland kwamen de paaseieren van

suiker en chocolade. De paashaas, het paasbrood, de paasstaak, de paasgroeten zijn nog enkele streekgebonden figuren en gebruiken. De duif en het lam als paasymbolen zijn van Bijbelse oorsprong.

Het paasfeest

1. Lijden en dood

1.1 Gevangenneming

1.1.1 Laatse Avondmaal

1.1.2 Olijfhof

1.1.3 Gevangenneming

1.2 het proces

1.2.1 Voor de joden

1.2.2 Voor Pilatus

1.2.2.1 het verhoor

1.2.2.2 voor Herodes

1.2.2.3 Geseling en doornenkroning

1.2.2.4 doodvonnis

1.3 de kruisweg

1.3.1 het dragen van het kruis

1.3.2 de val onder het kruis

1.3.3 ontmoeting met moeder

1.3.4 Simon van Cyrene

1.3.5 Veronica

1.3.6 De wenende vrouwen

1.4 de kruisiging en dood

1.4.1 Ontbloting, vastnageling

1.4.2 Maria en Johannes onder het kruis

1.4.3 De 2 andere gekruisigden

1.4.4 De lanssteek

1.5 Begraving

1.5.1 Afname van het kruis

1.5.2 Begraving

1.5.3 De bewaking van het graf

1.5.4 Piëta-voorstelling

2. Verrijzenis en verheerlijking

2.1 de verrijzenis

2.1.1 de bewakers

2.1.2 aardbeving

2.1.3 de engel en de steen

2.1.4 de opstanding zelf

2.1.4.1 de vrouwen bij het ledige graf

2.1.4.2 Maria Magdalena

2.1.4.3 De 2 lopende leerlingen

2.1.4.4 De engel(en)

2.2 de verschijningen

2.2.1 Maria Magdalena

2.2.2 Petrus

(69)

Bron: Deze artikelenreeks is een **geactualiseerde heruitgave** van nummer 65 tot 69 zoals deze werden gepubliceerd in het tijdschrift 'Filatelia' (Strombeek-Bever) door wijlen Florent Coene als leidraad voor de vergaderingen van Ke.The.Fil in de periode 1983 – 1993.